

OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE W POLSCE STAN OBECNY I ZAŁOŻENIA ZMIAN

HISTORIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

Ustawa z dnia 5 czerwca 1992 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (ustawa antykorupcyjna)

Obowiązani do składania oświadczeń: posłowie, senatorowie, osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe oraz osoby wchodzące w skład organów gminy, jak również pracownicy urzędów państwowych i pracownicy samorządowi.

HISTORIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

Następnym aktem prawnym regulującym obowiązek składania oświadczeń majątkowych była ustawa o tej samej nazwie z 1997 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090).

Zakres podmiotowy w tej ustawie został znacznie rozbudowany (art. 1 i 2 ustawy).

Ustawy samorządowe

CEL SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

- **transparentność osób pełniących funkcje publiczne**
- **możliwość weryfikacji czy zachodzi związek przyczynowy między faktem pełnienia określonej funkcji, z którą wiąże się obowiązek złożenia oświadczenia, a zmieniającym się stanem majątkowym osoby składającej to oświadczenie**
  - **prewencja jako walka z korupcją**

OBECNY STAN PRAWNY

- regulacje prawne zawarte w dwudziestu ośmiu ustawach
- siedemnaście różnych wzorów formularzy oświadczeń
- różne terminy składania oświadczeń
- kontrowersje w zakresie jawności oświadczeń lub jej braku
- niepełny katalog osób obowiązanych do składania oświadczeń
- brak instrukcji do wypełniania oświadczeń
- nieściśle zapisy ustaw i rozporządzeń oraz ich niespójność
- brak definicji niektórych pojęć
- brak sankcji za niezłożenie oświadczenia na odejście ze stanowiska
- sankcje karne

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

CYFRYZACJA

Wprowadzenie jednolitego, elektronicznego formularza oświadczenia majątkowego dla wszystkich osób zobowiązanych, wraz z instrukcją wypełniania

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

KATALOG OSÓB

**Zweryfikowanie i dopracowanie katalogu osób,
zobowiązanych do składania oświadczeń majątkowych,
poprzez dodanie pewnych grup zawodowych oraz wyłączenie
innych**

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

DOPRECYZOWANIE KATALOGU SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH

- **opracowanie precyzyjnego katalogu składników majątkowych do wykazania, wraz z wyjaśnieniem pojęć używanych w treści formularza (również wprowadzenie brakujących definicji)**
- **usystematyzowanie i doprecyzowanie zakresu informacji, które winny być ujawnione w oświadczeniu, szczególnie w zakresie zasobów finansowych, uwzględniając nowoczesne sposoby lokowania majątku (np. tzw. kryptowaluty)**

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

UJEDNOLICENIE TERMINÓW

Wyznaczenie jednolitych terminów w których należy składać oświadczenie majątkowe, zarówno z tytułu objęcia i opuszczenia funkcji obligującej do jego złożenia, jak również oświadczenia rocznego.

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

KOREKTA OŚWIADCZENIA

**Wprowadzenie możliwości skorygowania już złożonego
oświadczenia majątkowego**

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

OŚWIADCZENIE „NA ŻĄDANIE”

Wprowadzenie w wyjątkowych przypadkach (np. podejrzenia o korupcję) instytucji wezwania do złożenia oświadczenia majątkowego przez każdą osobę pełniącą funkcję publiczną, poza wyznaczonymi terminami do ich składania

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

JAWNOŚĆ OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

Dokonanie pogłębionej analizy w zakresie zasadności upubliczniania oświadczeń majątkowych, z uwzględnieniem katalogu „grup zawodowych”, które powinny być do tego zobowiązane, a także danych o poszczególnych składnikach majątku, których ujawnienie może narazić bezpieczeństwo składających, a także bezpieczeństwo państwa

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

SANKCJE

Wprowadzenie realnych sankcji za niezłożenie oświadczenia majątkowego oraz za zamieszczenie w jego treści niepełnych lub nieprawdziwych informacji, w tym wprowadzenie jednolitych sankcji, obejmujących mechanizm karania karami administracyjnymi proporcjonalnymi do stopnia zawinienia, nakładanymi przez uprawniony organ w drodze decyzji administracyjnej, podlegającymi kontroli sądowo administracyjnej

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

ZBUDOWANIE TELEINFORMATYCZNEGO SYSTEMU ANALIZY I KONTROLI OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

System taki powinien umożliwiać dokonywanie analiz oświadczeń majątkowych poprzez zastosowanie odpowiednich algorytmów w celu ujawniania nieprawidłowości, generowanie raportów z analiz, jak również raportowanie wyników przeprowadzonych czynności oraz typowanie osób do szczegółowej kontroli w zakresie oświadczeń

OBSZARY NIEZBĘDNYCH ZMIAN

EFEKT ZINTEGROWANIA SYSTEMU SKŁADANIA I KONTROLI OŚWIADCZEŃ MAJĄTKOWYCH

- jeden akt prawny
  - spójność i jasność zapisów
  - cyfryzacja oświadczeń
- realne sankcje za niezłożenie oświadczenia majątkowego oraz podanie w nim nieprawdy
- skuteczne mechanizmy analizy i kontroli oświadczeń majątkowych

---

Dziękuję za uwagę.

